

QVÆSTIO MEDICA

QVOD LIBETARIIS DISPVATIONIBVS

MANE DISCVTIENDA,

IN SCHOLIS MEDICORVM

die Iovis 9. Decembris.

M. MATTHÆO THVILLIER,

DOCTORE MEDICO PRÆSIDE.

An ex chylo lac?

I.

FOETV in lucem recens edito, nec ventriculi, nec malarum robore, nec dentibus ad incidendos, frangendosque solidiores cibos instructo: fuit naturæ sapientis adornare alimentum conveniens, concoctu facile, attritum, comminutum, aptum tamen eam, quæ in ventriculo fit subire concoctionem. Quare lac provida parens subministravit, & mamas huic perficiendo dicatas comparavit ex quamplurimis glandulosis corporibus, minutis, magnitudine diversis, intra membranofum contextum colligatis, nervis, venis, arteriis, multoque, adipe; quas sanguis permeando, lactis caractere insignitur; quod nec pupo grandiori, nec ipsi matri terrorem incutere; neque vltiori coctione amarorem contrahendo in bilem abire natum est. Fit enim à sanguine eius à quo habetur animalis crudior, levissimam in corde alterationem passo, qui vltiori perfectione indiget ad tenerioris & delicatioris infantis nutritionem.

II.

LAQVEIS se involvunt inexplicabilibus, qui lac chylum in mammis elaboratiorem asserunt. Certis constat experimentis lactantium nonnullarum, vbera lacte distendi

posse alimento omni in sanguinem mutato. Visæ sunt nutrices in urbium absidionibus inediâ pene confectæ, lac suppeditare pueris fugientibus: quod à chylo nullâ præviâ metamorphosi, haberi potuisse nemo sanæ mentis dixerit. Quid referam quod est in omnium oculis? vaccæ, quando post fœnum, gramen: aut post gramen, fœnum comedunt: ante decimum quintum diem nec lactis nec butyri mutant constitutionem, colorem, saporem, chylo, vel primo die, mutato. Sanguinis longè alia ratio; qui suæ mutationis notas exhibere non potest, nisi post effatu dignum temporis intervallum.

III.

MULTI tamen vt commentum illud probabile redderent, vias somniarunt quamplurimas: quas non invenire, fecerunt conjecturis ducti levissimis. Verisimile quibusdam visum est lactis materiam vaporis specie ferri, & per cæcos meatus penetrare. Aliis à canali thoracico pervium esse ad mammas aditum, qui delitescat in cadaveribus: pateatque propter spirituum commeatum, cum in vivis est animal. Alij alia comminiscuntur, vt brevem & expeditam sternant viam, per quam lactis feratur materia. Levissima videbitur opinio tenuisque facile in auras vanescet, quæ per halitum, lactis fomitem ad mammas deducit: subit mirari eius halitus sagacem naturam, qui mammarum calli insistat, non aliarum partium calcet semitam. Ductus, à canali thoracico si qui essent, non effugissent oculorum aciem tot tantorumque virorum, qui sedulam in iis investigandis navarunt operam. Obvij essent in lactantibus animalibus, sectis etiamnum spiritu remanente.

IV.

LACTIS, sanguinisque Lunaris germanitatem agnoscimus arctam adeo, vt hic niveo roseum colorem commutando, in illud abeat. Hinc quæ fœminæ nunquam pepererunt, nec habent in utero, ijs menstrua defecere: refluyente ad mammas sanguine: in quibus collectus furorem non inducit, nisi ea feratur copia quæ sit præter naturam. Hinc quibus

uterum gerentibus derepente mammae extenuantur, ex patiuntur abortum, paupertate alimenti foetu laborante. Hinc qui menses immoderatus fluentes compescere, & in contrariam partem trahere student, cucurbitam majorem mammis apponere consueverunt. Hinc lac copiosius è mammillis fluens foetum imbecilliorum indicat: quarum durities, validioris certissimum est argumentum.

V.

QVI fieri potest, ut superstiti foemina tanta lactis copia diebus singulis per annum vel etiam longius temporis intervallum fluat? cum longe minor sanguinis effluxus brevi accersat interitum. Ea se extricare difficultate arduum, immo impossibile iis, qui nolunt lac oriri ex sanguine crudiore & vix primum rudimentum habente. An chylus per canalem thoracicum in subclavas venas delatus per venam cavam, dextrum petit cordis sinum: ibique aliquantulum alteratus, per venam arteriosam, dein per arteriam venosam sinistram cordis ventriculum subit: in quo ideam aliquam sanguinis recipiens, fertur per arterias in omnes totius corporis partes, naturae sagacis consilio vi longè majori in mammas, ut in foetus cedat alimonia? An sic facile intelligitur nutrices post potum, maxime si infans fugat, ex dorso & claviculis, cum quadam etiam doloris molestia, humoris sensum habere defluentis, propter arterias thoracicas eo loci excurrentes, quae sanguinem lactis materiam suo sinu continent?

Non ergo ex chyllo lac.

DOMINI DOCTORES DISPUTAVRI.

*M. Abrahamus Theuart. M. Nicolaus Morin. M. Urbanus Bodineau.
M. Nicolaus Lienard. M. Carolus Patin. M. Philippus Morisset.
M. Philippus Douré. M. Philippus Chartier, M. Hermannus de Lannay.
Med. Prof. Reg.*

Proponebat Lutetiae MICHAEL POINSSART Catalauneus.
A. R. S. H. M. DC. LXVI.